

Bryssel, 9. syyskuuta 2025
(OR. en)

12661/25

Toimielinten välinen asia:
2025/0259 (NLE)

FORETS 66
DEVGEN 141
RELEX 1140
PROBA 30
ENV 820
AGRI 408
SUSTDEV 66

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	9. syyskuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 467 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS metsälainsäädännön soveltamisen valvonnasta, metsähallinnosta ja Euroopan unioniin suuntautuvasta puutuotteiden kaupasta (FLEGT) tehdyn Euroopan unionin ja Liberian tasavallan vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen irtisanomisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 467 final.

Liite: COM(2025) 467 final

Bryssel 9.9.2025
COM(2025) 467 final

2025/0259 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

metsälainsäädännön soveltamisen valvonnasta, metsähallinnosta ja Euroopan unioniin suuntautuvasta puutuotteiden kaupasta (FLEGT) tehdyn Euroopan unionin ja Liberian tasavallan vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen irtisanomisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puukauppaa (FLEGT)⁽¹⁾ koskeva EU:n toimintasuunnitelma hyväksyttiin vuonna 2003. Sen tavoitteena on tukea maailmanlaajuisia pyrkimyksiä ratkaista laittomaan puunkorjuuseen ja puukauppaan liittyvä ongelma. FLEGT-toimintasuunnitelmassa keskeisellä sijalla oli Euroopan unionin (EU) ja puuntuottajamaiden välisten vapaaehtoisten kumppanuussopimusten tekeminen. Niiden tarkoituksena oli luoda oikeudellinen kehys sen varmistamiseksi, että kaikki EU:hun viety puutavara on laillisesti tuotettua tai hankittua. Vapaaehtoisten kumppanuussopimusten ytimessä on FLEGT-lupajärjestelmä, johon sisältyy mekanismi puutavaran laillisuuden todentamiseksi, takaamiseksi ja sertifioimiseksi.

EU:n ja Liberian tasavallan välinen vapaaehtoinen kumppanuussopimus allekirjoitettiin 27. heinäkuuta 2011, ja se tuli voimaan 1. joulukuuta 2013. Osapuolet sopivat metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puukauppaa koskevan lupajärjestelmän (FLEGT-lupajärjestelmä) perustamisesta ja käyttöönotosta sekä täytäntöönpanoaikataulusta, joka on erottamaton osa vapaaehtoista kumppanuussopimusta (liite VII). Tähän aikatauluun kuului kolmivuotinen valmisteluvaihe, jonka jälkeen käyttöönottovaiheen oli määrä alkaa. EU:hun ja muille markkinoille suuntautuvaan vientiin sovellettavan FLEGT-lupien odotettiin laillisuuden varmistusjärjestelmän perustamisen jälkeen olevan käytössä vuoteen 2014 mennessä. Kotimaanmarkkinat ja epävirallinen sektori oli tarkoitus sisällyttää laillisuuden varmistusjärjestelmään vuoteen 2015 mennessä.

Yhteinen täytäntöönpanokomitea on seurannut sopimuksen täytäntöönpanon edistymistä sen voimaantulosta asti. FLEGT-lupien käyttöönoton tavoiteajankohtaa tarkistettiin useissa muistioissa, jotka osapuolet allekirjoittivat yhteisen täytäntöönpanokomitean kokousten päätteeksi. Yhteisen täytäntöönpanokomitean toista kokousta (10.–12. kesäkuuta 2015) varten laadittu muistio sisälsi vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen liitettä VII koskevia päivityksiä ja suunnitelman FLEGT-lupajärjestelmän käynnistämisestä vuonna 2017. Yhteisen täytäntöönpanokomitean neljännessä kokouksessa osapuolet totesivat, että edistystä oli tapahtunut, mutta monilla osa-alueilla työ ei ollut edennyt suunnitellusti. Yhteisen täytäntöönpanokomitean viidennessä kokouksessa osapuolet totesivat myös, että vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpano eteni odotettua hitaammin, ja mainitsivat vuoden 2020 tavoiteajankohdaksi FLEGT-lupien käyttöönotolle. Yhteisen täytäntöönpanokomitean 11. kokouksessa, joka on komitean viimeisin kokous, EU totesi uudelleen, että tähän mennessä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi on vielä paljon tehtävää. Osapuolet sopivat vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanoaikataulun teknisestä tarkastelusta sen arvioimiseksi, voitaisiinko joulukuu 2026 asettaa FLEGT-lupien käyttöönoton tavoiteajankohdaksi ja miten. Kun otetaan huomioon vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanon edistymisvauhti viimeisten kymmenen vuoden aikana, ei kuitenkaan ole realistista, että FLEGT-luvat olisivat käytössä vuoden 2026 loppuun mennessä.

FLEGT-toimintasuunnitelman hyväksymisestä on kulunut 20 vuotta, ja EU on sillä välin tehostanut toimiaan maailman metsien suojelemiseksi ja ennallistamiseksi⁽²⁾ hyväksymällä

⁽¹⁾ KOM(2003) 251.

⁽²⁾ COM(2019) 352 final.

EU:n metsäkatoasetuksen⁽³⁾, jolla pyritään minimoimaan EU:n osuus laittomaan puunkorjuuseen, metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen sekä kasvihuonekaasupäästöihin ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymiseen. Vaikka EU:n metsäkatoasetuksen 10 artiklan 3 kohdassa todetaan, että FLEGT-luvan piiriin kuuluvien puutuotteiden katsotaan täyttävän laillisuusvaatimukset, asetuksen johdanto-osan 81 kappaleessa kehoitetaan EU:ta työskentelemään ”nykyisten vapaaehtoisten kumppanuussopimusten kumppaneiden kanssa tarvittaessa ja sovitusti FLEGT-lupien myöntämisvaiheen saavuttamiseksi”. EU:n metsäkatoasetuksessa nostetaan uudelleen vahvasti esiin vapaaehtoisten kumppanuussopimusten tavoite eli FLEGT-lupajärjestelmä ja tehdään selväksi, että yhteistyötä vapaaehtoisten kumppanuussopimusten kumppaneiden kanssa voidaan jatkaa tarvittaessa⁽⁴⁾, eli siinä tapauksessa, että vapaaehtoisella kumppanuussopimuksella edetään suunnitellusti kohti sen tavoitteita ja nämä tavoitteet vastaavat edelleen niin nykyisiä kuin tulevia tarpeita ja painopisteitä.

Vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen voimaantulosta on kulunut yli kymmenen vuotta, ja vaikka täytäntöönpanon määräajoille on ehdotettu pidennyksiä useita kertoja, Liberian vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanon tila ja edistyminen osoittavat, että vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen ydintavoitetta eli toimivan FLEGT-lupajärjestelmän perustamista ei ole vielä saavutettu.

Vapaaehtoinen kumppanuussopimus ei etenkään auta saavuttamaan Liberian metsäalan tavoitteita ja visiota eikä sen avulla pystytäkään tukemaan uusia EU:n strategioita, välineitä tai toimintapolitiikkoja, kuten Global Gateway -strategiaa ja EU:n metsäkatoasetusta.

Edellä esitetyn perusteella Liberian tasavallan kanssa tehdyn vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen irtisanominen vaikuttaa asianmukaisimmalta toimintatavalta. Vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpano on kuitenkin edistynyt joillain osaluilla (esimerkiksi sidosryhmien osallistumisen ja joidenkin oikeudellisten uudistusten osalta) ja ollut myös tuloksellista. Tämän vuoksi EU jatkaa ja syventää keskusteluja Liberian tasavallan kanssa yhteistyötavoista ja mahdollisista kumppanuuksista, jotka vastaavat paremmin nykyiseen tilanteeseen ja haasteisiin ja joiden avulla voidaan edistää paremmin EU:n metsäkatoasetuksen mukaisia metsäkadon pysäyttämistavoitteita. Lähtökohtana näille keskusteluille voisivat toimia metsäkumppanuuksien esittely ja niistä käytävät keskustelut yhteisessä täytäntöönpanokomiteassa kesä- ja joulukuussa 2024.

Kuten vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen 29 artiklassa määrätään, kumpi tahansa osapuoli voi irtisanoa sopimuksen ilmoittamalla siitä toiselle osapuolelle kirjallisesti. Sopimuksen voimassaolo päättyy tässä tapauksessa 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin ilmoitus on tehty.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ei sovelleta.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ei sovelleta.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1115, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionista (EUVL L 150, 9.6.2023, s. 206).

⁽⁴⁾ Asetuksen (EU) 2023/1115 johdanto-osan 81 kappale.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

EU:n päätös irtisanoa kansainvälinen sopimus on hyväksyttävä saman oikeusperustan nojalla ja noudattaen samaa menettelyä kuin päätöksessä kyseisen sopimuksen tekemisestä EU:n puolesta. Vapaaehtoinen kumppanuussopimus tehtiin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 207 artiklan 3 ja 4 kohdan, luettuna yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan v alakohdan ja 7 kohdan kanssa, nojalla. Sen vuoksi tämän ehdotuksen asianmukainen oikeusperusta on 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta luettuna yhdessä 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan v alakohdan kanssa.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Vapaaehtoinen kumppanuussopimus on kansainvälinen kauppasopimus, joka kuuluu näin ollen EU:n yksinomaiseen toimivaltaan ja erityisesti SEUT-sopimuksen 207 artiklan soveltamisalaan. EU:n päätös vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen irtisanomisesta on hyväksyttävä saman oikeusperustan nojalla. Tästä seuraa, että tämä ehdotus ei kata mitään asioita, jotka eivät kuulu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan.

- **Suhteellisuusperiaate**

Koska FLEGT-lupajärjestelmän käyttöönoton toteutumiseen kohtuullisessa ajassa ei näytä olevan todellisia mahdollisuuksia, asianmukaisin toimintatapa on irtisanoa vapaaehtoinen kumppanuussopimus. Tällä ehdotuksella ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan saavuttaa asetettu tavoite eli edistää paremmin EU:n metsäkatoasetuksen täytäntöönpanoa sekä säilyttää vapaaehtoisten kumppanuussopimusten uskottavuus ja luotettavuus EU:n kaupan välineenä.

- **Toimintatavan valinta**

EU:n päätös irtisanoa kansainvälinen sopimus on hyväksyttävä saman oikeusperustan nojalla ja käyttäen samaa säädöstyyppeä kuin päätöksessä kyseisen sopimuksen tekemisestä EU:n puolesta. Vapaaehtoinen kumppanuussopimus tehtiin neuvoston päätöksellä Euroopan parlamentin hyväksymänä. Sen vuoksi asianmukainen väline tämän ehdotuksen tekemiseen on neuvoston päätös.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta.

- **Vaikutustenarviointi**

Ei sovelleta.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta.

- **Perusoikeudet**

Ei sovelleta.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Liberian tasavallan kanssa tehdyn vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen irtisanomisella ei ole talousarviovaikutuksia.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ei sovelleta.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

metsälainsäädännön soveltamisen valvonnasta, metsähallinnosta ja Euroopan unioniin suuntautuvasta puutuotteiden kaupasta (FLEGT) tehdyn Euroopan unionin ja Liberian tasavallan vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen irtisanomisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan v alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio antoi 21 päivänä toukokuuta 2003 neuvostolle ja Euroopan parlamentille tiedonannon ”Metsälainsäädännön soveltamisen valvonta, metsähallinto ja puukauppa (FLEGT) – Ehdotus EU:n toimintasuunnitelmaksi”⁽¹⁾, jonka tarkoituksena on edistää maailmanlaajuisia pyrkimyksiä torjua laitonta puunkorjuuta ja puukauppaa. Neuvosto hyväksyi FLEGT-toimintasuunnitelmaa koskevat päätelmänsä 13 päivänä lokakuuta 2003⁽²⁾, ja Euroopan parlamentti antoi asiasta päätöslauselmansa 11 päivänä heinäkuuta 2005⁽³⁾.
- (2) Toimintasuunnitelman keskeisenä osana oli vapaaehtoisten kumppanuussopimusten tekeminen puuntuottajamaiden kanssa sen varmistamiseksi, että Euroopan unioniin vietävä puutavara ja -tuotteet tuotetaan ja hankitaan laillisesti.
- (3) Euroopan unionin ja Liberian tasavallan vapaaehtoinen kumppanuussopimus metsälainsäädännön soveltamisen valvonnasta, metsähallinnosta ja Euroopan unioniin suuntautuvasta puutuotteiden kaupasta (FLEGT) allekirjoitettiin neuvoston päätöksen 2011/475/EU⁽⁴⁾ mukaisesti 27 päivänä heinäkuuta 2011.
- (4) Vapaaehtoinen kumppanuussopimus tehtiin Euroopan unionin puolesta neuvoston päätöksen 2012/373/EU⁽⁵⁾ mukaisesti, ja Liberian tasavallan tehtyä sen se tuli voimaan 1 päivänä joulukuuta 2013.
- (5) Sopimus on vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen 28 artiklan mukaan voimassa toistaiseksi. Sitä seuraavassa sopimuksen 29 artiklassa säädetään, että sen estämättä, mitä 28 artiklassa määrätään, kumpi tahansa osapuoli voi irtisanoa sopimuksen ilmoittamalla siitä toiselle osapuolelle kirjallisesti. Sopimuksen voimassaolo päättyy 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin ilmoitus on tehty.

⁽¹⁾ COM/2003/0251.

⁽²⁾ EUVL C 268, 7.11.2003, s. 1.

⁽³⁾ EUVL C 157 E, 6.7.2006, s. 482.

⁽⁴⁾ EUVL L 196, 28.7.2011, s. 2–2.

⁽⁵⁾ EUVL L 191, 19.7.2012, s. 1.

- (6) Vaikka täytäntöönpanon määräajaille on ehdotettu pidennyksiä useita kertoja, vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen ydintavoitetta ei ole vielä saavutettu, eli FLEGT-lupajärjestelmää, jossa on FLEGT-luvilla tarkoitus todentaa ja vahvistaa, että Euroopan unioniin vietävät puutavara ja -tuotteet ovat laillisesti tuotettuja tai hankittuja, ei ole perustettu eikä otettu käyttöön. Kun otetaan huomioon vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen täytäntöönpanon tila ja edistyminen sen jälkeen, kun se 1 päivänä joulukuuta 2013 tuli voimaan, on epätodennäköistä, että FLEGT-lupajärjestelmä voidaan perustaa ja ottaa käyttöön kohtuullisessa ajassa. Sen vuoksi komissio katsoo, ettei Liberiasta peräisin olevaan puutavaraan ja tuotteisiin voida vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen perusteella soveltaa asetuksen (EU) N:o 995/2010⁽⁶⁾ 3 artiklan säännöksiä ja, 30 päivästä joulukuuta 2025 alkaen, 10 artiklan 3 kohtaa luettuna yhdessä asetuksen (EU) 2023/1115⁽⁷⁾ 3 artiklan b alakohdan kanssa.
- (7) Sen vuoksi on aiheellista irtisanoa Liberian tasavallan kanssa tehty vapaaehtoinen kumppanuussopimus. Tätä varten Euroopan unionin olisi vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen 29 artiklan mukaisesti ilmoitettava Liberian tasavallalle kirjallisesti päätöksestään irtisanoa vapaaehtoinen kumppanuussopimus.
- (8) Vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen irtisanominen olisi hyväksyttävä Euroopan unionin puolesta.
- (9) Perussopimusten mukaan on komission tehtävä vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen 29 artiklassa edellytetyn mukaisesti ilmoittaa Euroopan unionin puolesta Euroopan unionin päätöksestä irtisanoa sopimus,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan unionin puolesta 1 päivänä joulukuuta 2013 voimaan tulleen, metsälainsäädännön soveltamisen valvonnasta, metsähallinnosta ja Euroopan unioniin suuntautuvasta puutuotteiden kaupasta (FLEGT) tehdyn Euroopan unionin ja Liberian tasavallan vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen irtisanominen.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

[...]

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 995/2010, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, puutavaraa ja puutuotteita markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuuksien vahvistamisesta.

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1115, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionista sekä asetuksen (EU) N:o 995/2010 kumoamisesta (EUVL L 150, 9.6.2023, s. 206–247).